T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KAYSERİ TALAS BELEDİYESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM BULGULARI 12
8. EKLER 24

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu 3
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 3
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 4
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu 5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler 6
Tablo 8: Amortisman Ayrılmamış Maddi Duran Varlıklar 14
Tablo 9: Haklar Hesabına Kaydedilmeyen Yazılım Alımları 14
Tablo 10: Mal, Hizmet ve Yapım İşleri İçin Harcanan Tutarlar ve Bütçe Ödeneklerine Oranı 18

www.balioglu.net

KISALTMALAR

GHS	Geçiş Hakkı Sağlayıcısı
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
TAKBİS	Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Taşınmaz Değer Tespit Çalışmalarının Tamamlanmaması

2. Maddi Duran Varlıkların Bir Kısmı İçin Amortisman Ayrılmaması

3. Haklar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Bazı Hizmet Alımlarının Bu Hesaba Kaydedilmemesi

B. Diğer Bulgular

1. İller Bankasına Ödenen Sermaye Paylarının Bütçe Giderleri Hesabına Kaydedilmemesi

2. Doğrudan Teminle Yapılan Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinde Yasal Sınırın Aşılması

3. Gecekondu Fonunun Kullanılmaması

4. Kamulaştırılan Taşınmazlara İlişkin Bilgi ve Belgelerin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden Alınmaması Sonucu Emlak Vergisi Takibinin Yapılmaması

5. Telekomünikasyon Altyapı Geçiş Bedellerine İlişkin Herhangi Bir Tahsilatın Yapılmaması

6. Banka Hesabı ile Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı Arasında Uyumsuzluk Olması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Talas Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

www.balioglu.net

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm

ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

www.balioglu.net

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Talas Belediyesinin karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 32 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Talas Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 2 adet birim

belirlenmiştir. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü ve Teftiş Kurulu Müdürlüğü'dür. Başkana bağlı memurlar arasından atanan 4 başkan yardımcısı bulunmaktadır. Belediyenin 24 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	429	120
Sözleşmeli Personel	-	42
Kadrolu İşçi	214	32
Geçici İşçi	-	14
Toplam		**208**
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	447

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu toplam 1 adet şirketi bulunmaktadır. Ayrıca sermayesinin %10'undan az hissedarı bulunan 2 şirket bulunmaktadır.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Talas Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Talas Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Ek Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)

01	Personel Giderleri	19.765.000,00	0,00	0,00	19.765.000,00	18.804.267,22	960.732,78	0,00
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.068.000,00	0,00	-334.700,00	2.733.300,00	2.723.350,56	9.949,44	0,00
03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	56.877.000,00	8.595.000,00	24.673.631,59	90.145.631,59	82.357.712,40	5.684.858,13	2.103.061,06
04	Faiz Giderleri	2.570.900,00	0,00	-53.500,00	2.517.400,00	2.517.395,19	4,81	0,00
05	Cari Transferler	1.221.000,00	0,00	56.229,00	1.277.229,00	1.180.538,84	96.690,16	0,00
06	Sermaye Giderleri	24.555.000,00	3.405.000,00	-11.829.040,59	16.130.959,41	11.733.222,50	3.065.316,65	1.332.420,26
07	Sermaye Transferleri	1.933.100,00	0,00	-1.502.620,00	430.480,00	423.100,00	7.380,00	0,00
09	Yedek Ödenekler	11.010.000,00	0,00	-11.010.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	TOPLAM	**121.000.000,00**	**12.000.000,00**	**0,00**	**133.000.000,00**	**119.739.586,71**	**9.824.931,97**	**3.435.481,32**

Talas Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 121.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup yıl içinde eklenen 12.000.000,000 TL ek ödenekle birlikte 2020 yılı ödenek toplamı 133.000.000,00 TL olmuştur. Yıl içinde 119.739.586,71 TL Bütçe Gideri yapılmış, 9.824.931,97 TL ödenek iptal edilmiş, kalan 3.435.481,32 TL ödenek ise 2021 yılına devretmiştir.

Talas Belediyesinin 2020 yılı Bütçesi "(A) Ödenek Cetvelinde" 133.000.000,00 TL ödenek, "(B) Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması" cetvelinde ise 133.000.000,00 TL gelir tahmini öngörülmüş olup gider bütçesindeki ödenek toplamı ile gelir bütçesinde tahmin edilen gelir toplamı arasında fark bulunmamakta olup denk bütçe olarak öngörülmüştür.

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
01- Vergi Gelirleri	18.752.000,00	18.773.937,13	397.594,69	18.376.342,44	98	14,25
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.992.000,00	6.743.902,70	277.037,02	6.466.865,68	80,92	5,01
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	18.835.000,00	5.677.827,28	344.734,96	5.333.092,32	28,31	4,14
05- Diğer Gelirler	57.171.000,00	58.386.568,12	92.302,54	58.294.265,58	101,96	45,20
06- Sermaye Gelirleri	30.250.000,00	41.143.713,02	651.099,51	40.492.613,51	133,86	31,40
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09- Red ve İadeler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	**133.000.000,00**	**130.725.948,25**	**1.762.768,72**	**128.963.179,53**	**97**	**100**

Buna göre 2020 yılında net bütçe geliri %97 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri %98 ve teşebbüs ve mülkiyet gelirleri %80,92 olarak, sermaye gelirleri ise %133,86 oranla beklenenin üstünde gerçekleşmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (+Eklenen-Düşülen=NET) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01- Personel Giderleri	19.765.000,00	18.804.267,22	95,4	15,70
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.733.300,00	2.723.350,56	96,64	2,27
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	90.145.631,59	82.357.712,40	91,36	68,78
04- Faiz Gideri	2.517.400,00	2.517.395,19	100	2,10
05- Cari Transferler	1.277.229,00	1.180.538,84	92,43	0,99
06- Sermaye Giderleri	16.130.959,41	11.733.222,50	72,74	9,80
07- Sermaye Transferleri	430.480,00	423.100,00	98,29	0,35
08- Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00
09- Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	**133.000.000,00**	**119.739.586,71**	**% 90,03**	**% 100**

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri % 90,03 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	14.267.916,41	15.866.054,89	18.773.937,13	11,20	18,33
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.846.189,05	8.617.761,68	6.743.902,70	77,83	-21,74
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	13.420.828,02	13.411.831,86	5.677.827,28	-0,07	-57,67
Diğer Gelirler	69.674.953,97	75.303.867,84	58.386.568,12	8,08	-22,47
Sermaye Gelirleri	22.675.148,46	13.444.478,79	41.143.713,02	-40,71	206,03
Toplam	**125.345.035,91**	**126.643.995,06**	**130.725.948,25**	**1,04**	**3,22**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	29.564.293,68	27.411.081,53	**1.762.768,72**	-7,28	-93,57
Net Toplam	**95.780.742,23**	**99.232.913,53**	**128.963.179,53**	**3,60**	**29,96**

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 29.730.266,00 TL'lik (%29,96) artış göstermiştir. Bu çerçevede; Teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde 1.873.858,98 TL (%21,74), alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 7.734.004,58 TL (%57,67) ve diğer gelirlerde 16.917.299,72 TL (%22,47) azalış olmasına rağmen; vergi gelirlerinde 2.907.882,24 TL (%18,33), ve sermaye gelirlerinde 27.699.234,23 TL (%206,03) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. 2020 yılında merkezi idare vergi gelirlerinden alınan pay önceki yıla göre azalmıştır.

www.balioglu.net

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	13.982.947,86	15.463.132,92	18.804.267,22	10,59	21,61
SGK Devlet Prim Giderleri	2.306.557,62	2.388.229,94	2.723.350,56	3,54	14,03
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	43.133.759,51	46.136.529,26	82.357.712,40	6,96	78,51
Faiz Giderleri	3.291.310,48	4.295.926,50	2.517.395,19	30,52	-41,40
Cari Transferler	2.751.601,27	1.171.623,16	1.180.538,84	-57,42	0,76
Sermaye Giderleri	25.606.562,37	16.186.732,53	11.733.222,50	-36,79	-27,51
Sermaye Transferleri	186.812,00	184.440,00	423.100,00	-1,27	129,40
Toplam	**91.719.551,11**	**86.526.614,31**	**119.739.586,71**	**-5,66**	**38,38**

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 33.212.972,40 TL (%38,38) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında personel giderlerinin 3.341.134,30 TL (%21,61), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 335.120,62 TL (%14,03), mal ve hizmet alım giderlerinin 36.221.183,14 TL (%78,51), cari transferlerin 8.915,68 TL (%0,76) ve sermaye transferlerinin 238.660,00 TL (%129,40) arttığı görülmektedir. Buna karşın faiz giderlerinde 1.778.531,31 TL'lik (%41,40) ve sermaye giderlerinde 4.453.510,03 TL (%27,51) azalış olmuştur.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı Faaliyet Gideri 110.169.476,30 TL, Faaliyet Geliri 102.084.537,21 TL olup Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu ise 8.084.939,09 TL olarak gerçekleşmiştir.

Talas Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Talas İmar A. Ş.	4.800.000,00	4.800.000,00	100
2	Erciyes Yağ Sanayi A.Ş.	5.000.000,00	8,53	0,0001706
3	Türkiye Halk Bankası A.Ş.	2.473.776.623,78	63,00	0,00000002546

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

www.balioglu.net

Talas Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan cetveli

b) Temel mali tablolar

1) Bilanço

2) Faaliyet sonuçları tablosu

3) Nakit akış tablosu

c) Diğer mali tablolar

1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

www.balioglu.net

6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak

www.balioglu.net

yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

www.balioglu.net

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

Kayseri Talas Belediyesinde iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanması kapsamında yapılan incelenmeler sonucunda iç kontrol sistemleri ile ilgili tespitler aşağıda belirtilmiştir.

1- 2020-2021 yılı İç kontrol uyum eylem planı 18 standardı, 79 genel şartı içererek şekilde 177 eylemle hazırlanmıştır.
2- Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi tüm çalışanlar tarafından imzalanmıştır.
3- Birimlere ait çalışma usul ve esasları hakkında yönetmelikler uygulanmaktadır, personelin görev ve pozisyon tanımları belirlenerek personele tebliğ edilmiştir.
4- Misyon, vizyon ve stratejik planın, kurumun hem otomasyon sisteminde hem de internet sayfasında yayınlanmak suretiyle, tüm personelin bilgi sahibi olması sağlanmıştır.

www.balioglu.net

5- Mali karar ve işlemlerin süreç akış şemaları hazırlanmıştır.
6- Kurum çalışanları uzmanlık alanlarında görevlendirilmiştir.
7- Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenerek personele duyurulmuştur.
8- Kurumda yetkiler açıkça tanımlanmış, yetki devrine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiş ve bu kapsamda İmza Yetkileri Yönergesi hazırlanmıştır.
9- Birim faaliyet raporlarının her yıl nisan ayı meclisine sunulmak üzere Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik çerçevesince hazırlandığı ve rapora harcama yetkilisinin güvence beyanının eklendiği görülmüştür.
10- Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen standartların dışında, kurum tarafından iç kontrollere yönelik olarak belirlenmiş ilave politika ve prosedürler bulunmamaktadır.
11- Muhasebe yetkilisi, ilgili mevzuatında belirtilen şartların tamamını bir arada taşımamaktadır.
12- İç Kontrol ve Ön mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 17'nci maddesi gereğince limitleri aşan taahhüt ve sözleşme tasarılarının kontrolü yapılmaktadır.
13- Ön mali Kontrol sonucu uygun görülmemiş hiçbir işlem harcama yetkililerince gerçekleştirilmemektedir.
14- Ön Mali Kontrol işlemlerini yürüten personel mali karar ve işlem sürecinin dışında tutulmaktadır.
15- İç Kontrol süreci halen revize edilmektedir, işlemler tamamlandıktan sonra değerlendirme raporu üst yöneticiye sunulacaktır.
16- Kurumun sağladığı hizmetlerden yararlananların şikâyet ve önerilerinin alınıp değerlendirilebilmesi için Beyaz Masa kurulmuştur.
17- İç Kontrole ilişkin risk çalışmaları yapılmamıştır.
18- Stratejik plan ve performans programında yer alan faaliyetler personele duyurulmuştur.
19- Personeller görevlerini yerine getirebilmek için gerekli ve yeterli bilgiye zamanında erişebilmektedir.
20- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 53'üncü maddesi uyarınca bütçe gerçekleşme raporları hazırlanmaktadır.
21- İdare bütçesinin ilk altı aylık uygulama sonuçları ve ikinci altı aya ilişkin beklenti ve hedeflerini gösteren Mali Durum ve Beklentiler Raporu hazırlanmıştır.
22- Kurum bünyesinde iç denetim birimi kurulmamış, iç denetçi ataması yapılmamıştır.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kayseri Talas Belediyesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 1: Taşınmaz Değer Tespit Çalışmalarının Tamamlanmaması

Yapılan incelemelerde, Kurum taşınmazlarının rayiç değer tespit çalışmalarına başlanılmakla birlikte çalışmaların tamamlanmadığı, bu nedenle de değer tespiti yapılmayan taşınmazların muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik"in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde, tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden, yönetmelikte ifade edilen niteliklere sahip taşınmazların ise iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı ifade dilmiştir. Yönetmeliğe göre, taşınmazların rayiç değerinin; maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanların ise bu idarelerce tespit edilmesi ve Kurumların 31.12.2017 tarihine kadar taşınmazların fiili envanterini tamamlamaları gerekmektedir.

Kurumun değer tespiti yapılmayan taşınmazlarının muhasebe kayıtlarına alınmaması kurum mali tablolarında yer alan 250-Arazi ve Arsalar, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ile 252-Binalar Hesaplarında hataya neden olmaktadır.

Kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların maddi duran varlık hesaplarına kaydı ile duran varlıkların değeri hakkında mali tablo kullanıcılarına doğru ve güvenilir bilgi vermesi amaçlandığından, taşınmaz değer tespit çalışmalarının en kısa sürede tamamlanarak, muhasebe kayıtlarının yapılması ve kurum varlıklarının mali tablolarda eksiksiz yer almasının sağlanması gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 2: Maddi Duran Varlıkların Bir Kısmı İçin Amortisman Ayrılmaması

İdarenin maddi duran varlık grubunda kayıtlı bulunmasına rağmen bazı varlıklar için amortisman ayrılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25-Maddi Duran Varlıklar hesap grubuna ilişkin olan "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinin (ç) bendinde; amortismana tabi varlıkların neler olduğu, bunlara ilişkin uygulanacak amortisman süre, yöntem ve oranlarına ilişkin esas ve usullerin Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirleneceği, ayrılan amortismanların nasıl muhasebeleştirileceği ve varlıkların amortisman hesaplanmasına esas alınacak değerinin nasıl tespit edileceği düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılan 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı da aynı Yönetmelik'in 202'nci ve 203'üncü maddelerinde açıklanmıştır.

Amortisman ve tükenme payı ayrılmasına ilişkin usul ve esaslar ile, uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranlarının neler olacağı ise 04.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Amortisman ve Tükenme Payları" başlıklı 47 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nde açıklanmıştır.

Yukarıda açıklanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile bahsi geçen Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin söz konusu hükümlerine aykırı olarak İdarenin maddi duran varlık grubunda kayıtlı bulunmasına rağmen bazı maddi duran varlıklar için amortisman ayrılmadığı görülmüştür.

İdarenin maddi varlıklarından bir kısmı için amortisman ayrılmaması bilançoda 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabının, aynı zamanda amortisman uygulamaması sonucu faaliyet sonuçları tablosunda 630-Giderler Hesabının eksik ve hatalı görünmesine neden olmaktadır.

Tablo 8: Amortisman Ayrılmamış Maddi Duran Varlıklar

Hesap Kodu	Hesap Adı	Varlıkların Toplam Değeri (TL)	Amortismanların Toplam Değeri (TL)	Fark (TL)
251.01.09.01	Su Kuyuları	432,26	0,00	432,26
251.01.16.07	Duraklar	8.260,00	0,00	8.260,00
251.01.20.02	Parklar ve Yeşil Alanlar	41.366.793,03	0,00	41.366.793,03
251.01.20.05	Otoparklar	12,00	0,00	12,00
251.01.20.07	Genel Mezarlıklar	8.334,00	0,00	8.334,00
251.01.20.08	Umuma Ait Binalar	38.822,00	0,00	38.822,00
252.01.01.01	Tanımsız	1.072.970,4	0,00	1.072.970,4
252.01.01.02	Tanımsız	186.042,8	0,00	186.042,8
252.01.01.03.02	Sağlık Ocakları	200.000,00	0,00	200.000,00
252.01.01.03.99	Diğer	124.714,00	0,00	124.714,00
252.01.01.04.03	Kreş ve Gündüz Bakımevleri	11.111.408,00	0,00	11.111.408,00
252.01.01.04.08	Sinema, Tiyatro ve Opera vb. Salonları ve Stüdyoları	458.282,00	0,00	458.282,00
252.01.01.04.11	İbadet Yerleri	14.512,28	0,00	14.512,28
252.01.01.04.99	Diğer	1.199.248,02	0,00	1.199.248,02
252.01.01.05.03	Stadyumlar	16.999,08	0,00	16.999,08
252.01.01.06.06	Kültür ve Eğlence Merkezleri	318.208,52	0,00	318.208,52
252.01.01.09.04	Restoranlar, Lokantalar	297.725,80	0,00	297.725,80
252.01.01.09.05	Dükkan ve İşyeri	50,00	0,00	50,00
252.01.01.09.99	Diğer	630.119,41	0,00	630.119,41
253.01.02	Enerji Tesisleri	4.667.193,91	0,00	4.667.193,91
253.01.03	Görüntüleme, Bilgi Toplama ve Takip Sistemleri	125.277,06	0,00	125.277,06
254.01.01	Otomobiller	3.092,2	0,00	3.092,2
255.07.02	Basılı Yayınlar	416,88	0,00	416,88
255.09.03	Saha Sporlarında Kullanılan Demirbaşlar	3.540,00	0,00	3.540,00
			TOPLAM	**61.852.453,65**

www.balioglu.net

BULGU 3: Haklar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Bazı Hizmet Alımlarının Bu Hesaba Kaydedilmemesi

Talas Belediyesince 2020 yılı içerisinde satın alınan ve aşağıda gösterilen bazı hakların Bütçeye gider kaydedilmesine rağmen 260-Haklar Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Tablo 9: Haklar Hesabına Kaydedilmeyen Yazılım Alımları

Yevmiye No	Satın Alınan Hizmet	Tutarı
5665	Belediye hizmet binasında bulunan Network cihazlarının yazılım güncellemesi	24.169,94
6465	Hukuk işleri müdürlüğünde kullanılan mevzuat ve içtihat programının güncelleme ve lisans süresi uzatılması	3.310
7365	Yazılım güncelleme hizmet alımı	61.419
8374	Vimware yazılım lisans alımı	29.500

8375	E-İmza hizmet alımı	750
8377	Mevcut hakediş ve yaklaşık maliyet programı için ilave 9 kullanıcı lisans alımı	14.750
	TOLAM	**133.898,94**

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin konuyu düzenleyen 210 ve 211'inci maddelerinde aşağıdaki hükümler yer almaktadır.

"260 Haklar hesabı, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılır.

Haklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Bütçeye gider kaydıyla edinilen haklar bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaba, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir."

www.balioglu.net

2020 yılı mali tablo ve yevmiye kayıtlarının incelenmesinde Yönetmelik'in bu maddesi kapsamına giren bazı program ve yazılım alımlarının Haklar Hesabına kaydedildiği, ancak aynı kapsamda değerlendirilmesi gereken ve yukarıdaki tabloda gösterilen bazı lisans alımları, program ve yazılım güncellemelerinin bu hesaba kaydedilmediği anlaşılmıştır.

Yapılmayan bu kayıtlar sebebiyle yılsonu mali tablolarında 260-Haklar Hesabı 133.898,94 TL eksik görünmektedir.

Kamu idaresi tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli düzeltme işlemlerin yapıldığı belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun olarak yapılmaması nedeniyle, 2020 yılı mali tablolarında yer alan "(26) Maddi Olmayan Duran Varlıklar" hesap alanının doğruluğu ve güvenilirliği olumsuz yönde etkilenmiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İller Bankasına Ödenen Sermaye Paylarının Bütçe Giderleri Hesabına Kaydedilmemesi

Mali tablo ve yevmiye kayıtları üzerinden yapılan incelemelerde, İller Bankasınca belediyeye gönderilen yasal paylardan kesilen İller Bankası Belediye Sermaye Paylarının 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilmesine rağmen 830-Bütçe Giderleri Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin konuya ilişkin hükümleri aşağıdaki gibidir.

"240 Mali kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı, *kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarlar ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan tutarlar ile bu kuruluşlara ikrazen verilen ve mahsup edilen tutarların izlenmesi için kullanılır.*

Mali kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Ödeneğine dayanılarak nakden verilen sermaye bir taraftan bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir."

Yapılan incelemelerde; 2020 yılı içerisinde İller Bankasınca Talas Belediyesine gönderilen yasal paylar üzerinden kesilerek mahsuben tahsil edilen toplam 1.013.129,84 TL İller Bankası sermaye paylarının Talas Belediyesince muhasebeleştirilmesi sırasında, bu kesintilerin 240-Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedildiği görülmekle birlikte Bütçe gideri olarak muhasebeleştirilmediği anlaşılmıştır.

Yukarıda belirtilen gider kayıtlarının yapılmaması nedeniyle kurumun 2020 yılı 830-Bütçe Giderleri Hesabı 1.013.129,84 TL eksik görünmektedir.

Kamu idaresi tarafından bulgumuza iştirak edilerek gerekli düzeltme işlemlerin yapıldığı belirtilmiştir. Ancak muhasebe kayıtlarının yılı içinde mevzuata uygun olarak yapılmaması nedeniyle, 2020 yılı mali tablolarında yer alan "(83) Bütçe Gider Hesapları" hesap alanının doğruluğu ve güvenilirliği olumsuz yönde etkilenmiştir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Doğrudan Teminle Yapılan Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinde Yasal Sınırın Aşılması

Kamu idaresi hesaplarında yapılan incelemede doğrudan temin ya da pazarlık usulüyle hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcamaların mevzuatta öngörülen yüzde 10'luk sınırı aşmasına rağmen, aşan kısım için Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmadığı, mal alımlarında ise %21,32 oranında harcama izni alınmasına rağmen bu oranın da aşıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin (ı) bendinde, "*Bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.*" denilmiştir. Metinde geçen parasal limit ifadesinden 2'nci maddenin (f) bendi ile 22'nci maddenin (d) bentlerinin kastedildiği anlaşılmaktadır. 22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21.2'nci maddesinde madde metninin daha ayrıntılı bir izahına yer verilmiş olup buna göre "4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde kurum ve kuruluşlar, yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarını dikkate alacaklardır. Kurum ve kuruluşlar, mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı % 10 oranını hesaplayacaklardır." denilmektedir. Yine Tebliğ'in 21.8'inci maddesinde Kanun'un 21'inci maddesinin (f) bendi ile 22'nci maddesinin (d) bendinde yer alan parasal limitlerin toplamı dikkate alınırken mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için ayrılan ödenek tutarlarının ayrı ayrı değerlendirileceği ifade edilmektedir.

İdarenin mal ve malzeme alımlarında %21,32 oranında harcama yapmak için 28.08.2020 tarih ve 8723 sayılı yazı ile Kamu İhale Kurumu'na başvurduğu, kurumun da 02.09.2020 tarih ve 2020/DK.D-265 sayılı karar ile izin verdiği görülmüştür. Kararda da açıkça belirtildiği üzere söz konusu izin sadece mal alımları için verilmiş olup kararda hizmet ve yapım işlerine ilişkin bir ibare bulunmamaktadır. Ancak kurumun muhasebe kayıt sisteminden alınan raporda 2020 yılında hizmet ve yapım işlerinde %10'un, mal alımlarında ise alınan iznin üzerine çıkıldığı görülmüştür. Söz konusu yöntemle yapılan harcamalarda kanuni ve kurumca belirtilen sınırlara riayet edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 10: Mal, Hizmet ve Yapım İşleri İçin Harcanan Tutarlar ve Bütçe Ödeneklerine Oranı

Tipi	Bütçe	Yüzde 10 Bütçe	Harcama	Oran
Mal	31.745.416,90	3.174.541,69	7.808.869,05	24,60
Hizmet	62.770.031,70	6.277.003,17	7.875.222,97	12,55
Yapım	11.761.142,40	1.176.114,24	2.055.088,11	17,47
TOPLAM	**106.276.591,00**	**10.627.659,10**	**17.739.180,13**	

BULGU 3: Gecekondu Fonunun Kullanılmaması

Talas Belediyesi Banka hesaplarının incelenmesinde Gecekondu Fonu oluşturmak için bir hesap açılmasına rağmen bu hesapta herhangi bir işlem yapılmadığı görülmüştür.

2019 yılı denetiminde gecekondu fonu oluşturulmasına yönelik bir hesap açılmadığı tespit edilmiş, uyarılarımız üzerine 2020 yılı içerisinde Vakıfbank nezdinde fon hesabın açıldığı belirtilmişti. 2020 yılı Mali tablo ve yevmiyeler üzerinden yapılan incelemede, belirtilen banka hesabında herhangi bir hareket görülmemiş, gelir hesaplarında da bu türden bir kayıt tespit edilmemiştir.

www.balioglu.net

Talas Belediyesince Kayseri Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne 2020 yılı Mart ayında gönderilen yazıda; 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklikler Yapılması Hakkında Kanun'un "Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir" Başlıklı 5'nci maddesinin 5'nci fıkrasındaki "*Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısmından ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir*." Hükmüne istinaden Talas Belediyesine gönderilmesi gereken %30'luk payın gönderildiği ancak Gecekondu Fonu olarak açılan hesaba gönderilmesi gereken %10'luk payın gönderilmediği belirtilerek bu payların ilgili hesaba gönderilmesi talep edilmiştir.

Ancak 31.12.2020 tarihi itibariyle yukarıda belirtilen Gecekondu Fonu hesabına herhangi bir girişin olmadığı anlaşılmıştır.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun Fonların Teşkili ve Kullanılması başlıklı 12'nci maddesinde; "*Bu Kanundaki hizmetlerin yürütülebilmesi için aşağıdaki kaynaklardan sağlanacak gelirler, Türkiye Emlak Kredi Bankasında, ilgili belediyeler adına açılacak özel*

hesaplarda toplanarak birer fon teşkil edilir:" denilmek suretiyle belediyelere bu konuda bir görev verilmiştir. Madde devamında oluşturulacak fonun hangi kaynaklarla destekleneceği belirtildikten sonra 13'üncü maddesinde de bu fonda toplanacak paraların nerelere ve hangi şartlarla harcanacağı ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 1'nci maddesinde, mevcut gecekonduların ıslahı, tasfiyesi, yeniden gecekondu yapımının önlenmesi ve bu amaçlarla alınması gereken tedbirler hakkında bu kanun hükümlerinin uygulanacağı belirtilerek, Kanun'un amacı da ortaya konulmuştur.

Kanunda öngörülen amacın gerçekleştirilmesi için oluşturulması öngörülen Gecekondu Fonunun ve bu fona aktarılması gereken paraların takibinin yapılarak, bu fona işlerlik kazandırılmasının gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 4: Kamulaştırılan Taşınmazlara İlişkin Bilgi ve Belgelerin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden Alınmaması Sonucu Emlak Vergisi Takibinin Yapılmaması

www.balioglu.net

Belediye mücavir alan sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından ilgili belediyeye bildirilmemesi nedeniyle, kamulaştırılan taşınmaz için beyan edilen emlak vergisi değeri ile kamulaştırma bedeli arasında fark oluşup oluşmadığı kontrol edilememekte, emlak vergisinin takibi yapılamamaktadır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun, "Kamulaştırma bedelinin mahkemece tespiti ve taşınmaz malın idare adına tescili" başlıklı 10'uncu maddesinde; *"...Bu tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir."*

"Vergilendirme" başlıklı 39'uncu maddesinde ise *"Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergi değeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur..."* hükümleri bulunmaktadır.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun, "Bildirim verme ve süresi" başlıklı 23'üncü maddesinde; *"Bu Kanunun 33'üncü maddesinde (8 numaralı fıkra hariç) yazılı vergi değerini tadil eden nedenlerin bulunması halinde (geçici ve daimi muafiyetten faydalanılması hali dahil)*

emlâk vergisi bildirimi verilmesi zorunludur… Emlâkin bulunduğu yerdeki ilgili belediyeye verilir."

"Vergi değerini tadil eden sebepler" başlıklı 33'üncü maddesinde; *"…6. Bir bina veya arazinin takvim veya ifraz edilmesi veya mükellefinin değişmesi (Araziden bir kısmının istimlak edilmesi de ifraz hükmündedir.)"*

"Usul hükümleri" başlıklı 37'inci maddesinde; *"Bu Kanunda geçen "Vergi dairesi" tabiri, belediyeleri ifade eder."*

"Ödeme süresi" başlıklı 30'uncu maddesinde; *"Devir ve ferağı yapılan bina ve arazinin, devir ve ferağın yapıldığı yıl ile geçmiş yıllara ait ödenmemiş Emlak Vergisinin ödenmesinden devreden ve devralan müteselsilen sorumlu tutulurlar. Devralanın mükellefe rücu hakkı saklıdır. Tapu daireleri devir ve ferağ işlemini, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15'inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere bildirir."* denilmektedir.

Gayrimenkul mülkiyetinin Kamu tüzel kişiliği adına tescil edildiği kamulaştırma işlemlerinin mevzuat gereği ilgili belediyeye bildirilmemesi sebebiyle, kamulaştırılarak kamu tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan gayrimenkule ilişkin olarak

- Daha önceden beyanname verilip verilmediği veya emlak vergisi ödenip ödenmediği,

- Önceki yıllardan gelen emlak vergisi borçlarının bulunup bulunmadığı,

- Kamulaştırma Kanunu'ndan kaynaklanan ek emlak vergisinin beyan edilip edilmediği, hususları belediye tarafından kontrol edilememektedir.

Bildirim yapılmamış olması nedeniyle beyanname verilmiş olan gayrimenkullerde kamu adına tescil tarihinden sonra tahakkuk yapılmaması gerekirken, eski malik adına tahakkuk yapılmaya devam etme riski bulunmaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri ve yapılan tespitler değerlendirildiğinde, Tapu idaresince özellikle Kamulaştırma Kanunu ve Emlak Vergisi Kanunu kapsamındaki işlemler konusunda belediyenin bilgilendirilmesinin ve verilerin paylaşılmasının sağlanması; bu bilgilendirme ve paylaşımın Takbis sistemi kapsamında gerekli teknolojik altyapı kullanılarak sistemli ve zamanlı olması; belediye tarafından bilgilendirme ve paylaşım takibinin yapılarak Emlak Vergisi tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılmasının gerektiği düşünülmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 5: Telekomünikasyon Altyapı Geçiş Bedellerine İlişkin Herhangi Bir Tahsilatın Yapılmaması

Talas Belediyesinden alınan bilgilerden geçiş hakkı bedellerine ilişkin herhangi bir işlem yapılmadığı anlaşılmıştır. Muhasebe kayıtlarının incelenmesinde de bu amaca yönelik herhangi bir tahakkuk ya da tahsilat kaydına rastlanmamıştır.

"Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanması Hakkında Usul ve Esaslar"ın "tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde; *"e) Geçiş hakkı sağlayıcısı (GHS): Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere taşınmazın sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini," ifade eder denilmiş ve " Geçiş hakkı ve ücreti" başlıklı 5. Maddesinde de "Geçiş hakkı ücreti, altyapıyı kuran ilk işletmeci tarafından GHS'ye ödenir. Kurulan bu altyapıdan tesis paylaşımı çerçevesinde faydalanan işletmeciler tarafından GHS'ye geçiş hakkı ücreti ayrıca ödenmez."* denilmiştir.

www.balioglu.net

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 27'nci maddesinin 2'nci fıkrasında; "*büyükşehir belediyelerinde meydan, bulvar, cadde, yol, sokak, park, spor ve kültürel tesislerin büyükşehir belediyesi ile büyükşehir kapsamındaki diğer belediyeler arasında dağılımına ilişkin esaslar büyükşehir belediye meclisi tarafından belirlenir."* denilmiştir.

Yukarıdaki hükümlere göre, ilçe belediyelerinin yetki ve sorumluluk sahasına giren alanlardan geçen telekomünikasyon alt yapı şebekelerinin geçiş hakkı sunucusu ilçe belediyeleridir. Dolayısıyla Talas Belediyesi sorumluluk sahasında bulunan yol, cadde, sokak vs. alanlardan geçen Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gereç için, bu alanların Geçiş hakkı Sağlayıcısı (GHS) konumunda bulunan Talas Belediyesine yukarıda belirtilen esaslara göre geçiş hakkı ücreti ödenmesi gerekir.

Konu ile ilgili olarak Büyükşehir Belediyesi ile de irtibat kurularak, Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik ve bu Yönetmelik'in Uygulanması Hakkında Usul ve Esaslar'a göre, Talas Belediyesine ödenmesi gereken Geçiş Hakkı Ücretlerinin tespit ve tahsil edilmesi gerekir.

BULGU 6: Banka Hesabı ile Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı Arasında Uyumsuzluk Olması

Talas Belediyesinin kayıt ve işlemleri üzerinde yapılan incelemeler sonucu, 102-Banka Hesabının alacak toplam tutarı ile 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç toplam tutarının birbirine eşit olmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 102-Banka Hesabının niteliğini düzenleyen 55'inci maddesinde; bu hesabın, kurum adına bankaya yatırılan paralar ve bankaya takas için verilen çeklerden, takas işlemi tamamlananlar ile düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden ilgililerine ödendiği veya gönderildiği bildirilen çek ve gönderme emri tutarlarının kaydı için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in hesabın işleyişini düzenleyen 57'nci maddesinde ise bankaca kuruma gönderilen banka hesap özet cetvelleri ile ödendiği veya ilgili yerlere gönderildiği bildirilen çek veya gönderme emri tutarlarının bu hesaba alacak, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına borç kaydedileceği ve muhasebe birimlerine ait banka hesapları arasındaki para aktarımı için bankaya verilen talimatlardan yerine getirilenlerin bu hesaba alacak, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Özetle Kurumun banka hesaplarından çıkış yapabilmesi için ödeme emri belgesi veya çek düzenlemesi gerekir. Dolayısıyla 102-Banka Hesabına alacak kaydı yapıldığında 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına aynı tutarda borç kaydı yapılacağından, bu işlemler sonucunda 102-Banka Hesabının alacak bakiyesi ile 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç bakiyesinin eşit olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede 102-Banka Hesabının alacak kaydı toplam tutarının 237.389.142,14 TL, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının borç kaydı toplam tutarının 94.405.590,15 TL olduğu tespit edilmiştir. Arada 142.983.551,99 TL fark vardır. Bu tutarın çek veya gönderme emri olmaksızın bankanın alacağına kayıt yapıldığını göstermektedir.

Bunun sebebinin araştırılması ve yukarıda belirtilen Yönetmelik hükmü gereği bankadan çek veya gönderme emri olmaksızın para çıkışı yapılmaması sağlanmalıdır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Kalkınma Ajansı Payının İlgili Hesapta İzlenmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Orta Anadolu Kalkınma Ajansı katkı payı 2020 yılı itibarıyla mevzuata uygun hesaplara kaydedilmeye başlanmıştır.
Aile Sağlık Merkezlerinin Bedelsiz Kullandırılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Aile sağlığı merkezinin bedelsiz kullandırılması işlemi iptal edilmiştir.
Doğrudan Teminle Yapılan Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinde Yasal Sınırın Aşılması	2019	Yerine Getirilmedi	Konuya ilişkin tespit edilen hususlar Diğer Bulgular bölümünde bulgu 2'de rapora alınmıştır.

www.balioglu.net

Yirmi Beş Yılın Üzerinde ve Süresi Belli Olmayan Taşınmaz Tahsisi Yapılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Madde konusu husus Belediye Meclisinin 2020/Temmuz ayı gündeminde görüşülmüş olup 06.07.2020 tarihli ve 95 sayılı kararı ile daha önceden süresiz ve 30 yıl olarak tahsis edilen taşınmazların tahsis süreleri 25 yıl olarak düzeltilmiştir.
Daimi İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	İdare tarafından kadrolu işçilerin geçmiş yıllardan gelen birikmiş yıllık izinleri işçiler emekliye ayrılmadan önce birimlerin iş yoğunluğu dikkate alınarak planlanmakta ve kullandırılmaktadır.
Mükelleflerden Alınan Çeklerden Karşılıksız Çıkanların İlgili Hesapta İzlenmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kayıtlarda 140 hesapta takip edilen karşılıksız çekler 120 hesaba

www.balioglu.net

			aktarılarak düzeltme kaydı yapılmıştır.
Vadesinde Tahsil Edilemeyen veya Yeni Vade Belirlenen Alacakların İlgili Hesaplara Aktarılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Yeni vade belirlenen (yapılandırılan) alacaklar 121-122 hesapta izlenmeye başlanmıştır.
Satışı Yapılan Taşınmazların Çıkış Kayıtlarının Satış Bedeli Üzerinden Yapılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Satışı yapılan taşınmazların muhasebe kayıtları mevzuata uygun olarak yapılmaktadır.
Hurdaya Ayrılmış Duran Varlıkların, Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile Birikmiş Amortismanlar Hesabında izlenmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İlgili muhasebe kayıtları mevzuata uygun olarak yapılmaktadır.
Tahsil Edilen Çevre Temizlik Vergilerinden Büyükşehir Belediyesine Ayrılan Payların Hatalı Muhasebeleştirilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İlgili muhasebe kayıtları mevzuata uygun olarak yapılmaktadır.
Gider Tahakkukları Hesaplarına İlişkin Dönem Sonu işlemlerinin Yapılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Gider tahakkuk hesaplarına ilişkin dönem sonu işlemleri

www.balioglu.net

			mevzuatına uygun olarak yapılmaya başlanmıştır.
Taşınmazların Değerleme İşlemlerinin Yapılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Konuya ilişkin tespit edilen hususlar Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde bulgu 1'de Taşınmaz Değer Tespit Çalışmalarının Tamamlanmaması başlığı altında rapora alınmıştır.
Büyükşehir Belediyesi ve Bağlı Kuruluşlarının Yetki Alanında Kaldığı İçin Devredilmesi Gereken Bazı Taşınmazların Kayıtlardan Çıkarılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususlara ilişkin giderler doğru hesaplarına aktarılarak mevzuata aykırılık giderilmiştir.
Taşınmaz Tahsislerinin Muhasebe Kayıtlarında Eksik Görünmesi veya Hiç Görünmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Taşınmaz tahsis işlemlerinin muhasebe kayıtlarında mevzuatına uygun olarak yer alması sağlanmıştır.

www.balioglu.net

Taşınır İcmal Cetveli, Birleştirilmiş Veriler Defteri ve Bilançonun Uyuşmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Taşınırlara ilişkin işlemler genel anlamda mevzuatına uygun olarak düzeltilmiştir.

www.balioglu.net